

Norsk Lovtidende.

Udgiven efter offentlig Foranstaltning

ifølge Lov af 1te April 1876.

N°. 14.

Udgivet 20de Juni.

1890.

Hieste Resolution

6 Juni.

af 6te Juni.

I Henhold til Lov om Brandvisitationer i Kjøbstæderne af 22de Mai 1875 bestemmes:

1. At Brandvisitationerne i Kjøbstaden Bodo herefter bliver at udføre ved:
 - a. Branddirektøren eller en anden Brandofficiant som Administrator.
 - b. En Murer, der opnævnes af Magistrat og Formandskab.
 - c. Den af de faste Brand- eller Politimandskaber, som dertil af Magistraten opnævnes,hvorhos Feierinspektøren i alle Tilfælde paa Opfordring skal være tilstede for at gaa tilhaande med Oplysninger.
2. At disse Brandvisitationer indtil videre kun bliver at foretage en Gang aarlig.

Lov

14 Juni.

om Seminarier og Prover for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen.

No. 1.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre bitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlende ordentlige Storthings Beslutning af 16de Mai dette Aar, saalydende:

Første Kapitel.

Om Seminarierne.

§ 1. Til Uddannelse af Lærere og Lærerinder for Folkeskolen skal det fornødne Antal Seminarier holdes i Virksomhed ved offentlig Foranstaltning.

14 Juni.

No. 1. aaret skal udgjøre 40 Uger.

For Undervisningen erlægges ingen Godtgjørelse.

Til ethvert Seminarium skal der høre en Dvølseskole.

Ligeledes kan der til et Seminarium knyttes en Forberedelsesklasse for saadanne, der agter at underkaste sig de i nærværende Lovs §§ 3 og 14 omhandlede Prøver.

§ 2. Optagelsesprøve afholdes under Ledelse og Tilsyn af en Examenstkommisjon umiddelbart før Skoleaarets Begyndelse.

Anmeldelse til Optagelsesprøven tilstilles vedkommende Seminariums Bestyrer, ledsaget af:

- a. Daabs- og Aldersattest. Ingen kan optages, der ikke inden Kalenderaarets Udgang har fyldt 18 Aar.
- b. Tilfredsstillende Vidnesbyrd om den anmeldtes Forhold og Vandel.
- c. Erklæring fra examineret Læge om, hvorvidt den anmeldte ved svag Helbred eller Legemsfeil kan berygtes at ville blive udfikket for Lærergjerningen.

Samtlige Anmeldelser med Bilag tilstilles Examenstkommisjonen, der afgjør, hvorvidt de anmeldte kan stedes Udgang til Prøven, og derom gennem Seminarbestyrerne giver vedkommende Underretning.

§ 3. Ved Optagelsesprøven til nederste Klasse har de anmeldte at gjøre Rede for følgende Forkundskaber og Færdigheder:

- a. Kristendomskundskab.

Sikkert Kjendskab til det væsentlige Indhold af den bibelske Historie og de vigtigste Begivenheder af Kirkens Historie. Den kristelige Børnelærdom efter den evangelisk-lutheriske Bekendelse.

Dog bliver den, der ikke tilhører Statskirken, paa Forlangende at fritage for Prøve i den sidstnævnte Del af dette Fag.

- b. Norsk.

Færdig og forstandig Læsning. — Kjendskab til Sætningen og dens Dele samt Form- og Sætningslære. — Kjendskab til de vigtigste af Fælleklitteraturens og vore nyere Forfattere gennem udvalgte Stykker af deres Skrifter.

Nogenlunde sprogrigtigt Udtryk ved skriftlig og mundtlig Behandling af kjendt Stof.

- c. Historie.

Overfikt over Menneskeslægtens historiske Udvikling gennem Kjendskab til et Udvalg af de for denne mest betydningsfulde Begivenheder og Livs- og Tidsbilleder fra ældre og nyere Tid. — For Fædrelandets Vedkommende en fyldigere og nogenlunde sammenhængende Overfikt indtil den nyeste Tid tilligemed Grundtrækkene af vor Samfundsordning.

- d. Geografi.

Geografisk Overfikt, navnlig hvad angaar Jordoversfladens

fysiste Bestaaffenhed. — Nærmere Kjendskab til Europas og de 14 Juni.
 nordamerikanske Fristaters Geografi, samt nogenlunde fuldstændigt No. 1.
 Kjendskab til Fædrelandet, Befolkningens Livsivilkaar og Næringsveie.

Sol- og Planetsystemet. — Dag og Nat. — Årstiderne.
 — Zonerne. — Formørkelser og Maaneekstiser.

e. Naturkundskab.

Det menneskelige Legeme. — De for Mennesket vigtigste
 indenlandske Dyr og Planter. — Kjendskab til Luftens Bestanddele.
 — Forbrændingen, dens Virkninger og Produkter. — Vandet som
 fast, flydende og luftformigt. — Vanddampen som Bestanddel af
 Luften og som Drivkraft. Lustelektricitet og Telegrafen. — For-
 staaelse af de i det daglige Liv mest anvendte mekaniske Redskaber
 (Skaalbægten, Bismeren, Brækstangen, Bærestangen, Talsen og
 Skraaplanet). — Grundtrækkene af Sundheds læren.

f. Regning og Rumlære.

Færdighed og Indsigt i de fire Regningsarter med hele og
 decimale Tal og almindelig Brøk, samt Regningsarternes Anven-
 delse ved Løsning af Opgaver fra det daglige Liv, derunder Regu-
 ladetri ved Reduktion til Enheden. — Udmaalning og Beregning af
 retliniede Figurer, Cirkler, Prismes, Pyramider samt Cylinderen,
 Keglen og Kuglen.

g. Skrivning.

Ordentlig, tydelig og ren Skrift med latinske Bogstaver. —
 Øvelse i at læse gothisk Skrift.

h. Frihaandstegning.

Tegning efter Fortegning af rette og krumme Linier og af
 dem sammensatte regelmæssige Figurer.

i. Haandarbeide.

§ 4. Ved Optagelsesproven gives følgende skriftlige Opgaver:

a. En norsk Stil af fortællende Indhold.

b. En do. do. af beskrivende Indhold.

c. Nogle Opgaver i Regning og Rumlære.

Mundtlig examineres i hvert af de i foregaaende § under
 Littr. a—f nævnte Fag.

For hver af de ovennævnte skriftlige og mundtlige Prover
 gives en af Karaktererne: Meget godt, Godt, Antageligt og Uan-
 tageligt.

Karaktererne indføres i Seminariets Examensprotokol, der
 skal være autoriseret af Examenskommissionen.

Examinanderne har derhos under fornøden Attestation at
 fremlægge Probearbeider i Skrivning, Tegning og Haandarbeide.

§ 5. Udfaldet af Optagelsesproven opgøres, idet Karakteren
 „Meget godt“ gives Værdien 3, — „Godt“ Værdien 2, — „An-
 tageligt“ Værdien 1 og „Uantageligt“ Værdien 0, hvorefter enhver
 Examinands Karakterer summeres. Optagelsesproven er bestaaet,
 naar ingen af de Examinanden tildelte Karakterer er „Uantageligt“.

- 14 Juni. eller naar en Examinand, der har erholdt denne Karakter for en
No. 1. enkelt Prøve, dog ikke for Prøverne i Kristendomskundskab og Korst,
opnaar en Karaktersum af mindst 16.

De, der har bestaaet Optagelsesprøven, er i den Orden, der angives ved Summen af deres Karakterer, berettigede til at optages som faste Elever i de ledige Pladse i et Seminariums nederste Klasse. Har flere samme Karaktersum, bestemmes Ordenen efter de fremlagte Prøbearbejder i Skrivning, Tegning og Haandarbejde samt efter Vedkommendes musikalske Anlæg.

For at blive optaget som fast Elev i et Seminariums øverste Klasse maa Vedkommende, foruden at have bestaaet Optagelsesprøven, tillige gjøre Rede for de Kundskaber og Færdigheder, som er Maalet for nederste Klasses Undervisning. Dog kan den, der har bestaaet den theoretiske Del af den høiere Lærerprøve, uanset foranstaaende Bestemmelse, i Genhold til Prøvens Udfald konkurrere ved den forestaaende Optagelse af Elever i Seminariernes øverste Klasse.

Den, der har bestaaet en Lærerprøve og derefter i mindst tre Aar haft Ansættelse i offentlig eller privat Lærerstilling, skal, forsaavidt Omstændighederne derfor ikke er til Hinder, gives Udgang til i indtil to Aar som hospiterende Elev at overvære Seminariets Undervisning i flere eller færre Fag.

§ 6. Faste Elever ved et Seminarium er forpligtede til at deltage i Undervisningen i samtlige de i nedenstaaende § 8 nævnte Fag, forsaavidt ikke legemlige Mangler derfor er til Hinder.

Dog bliver Elev, der ikke tilhører Statskirken, paa Forlangende helt eller delvis at fritage for Undervisningen i Kristendomskundskab, hvorhos saadan Elev ikke deltager i de i nedenstaaende § 8 n og § 10 omhandlede Undervisningsøvelser i Kristendomskundskab.

Ligeledes bliver Elev, der i Genhold til § 12 er fritagen for Prøven i praktisk Lærerdugtighed, eller som erklærer at ville udsætte denne Prøve, paa Forlangende at fritage for at deltage i de i §§ 8 og 10 omhandlede Øvelser i praktisk Lærergjerning.

§ 7. Den, der er optaget som fast Elev ved et Seminarium, har Ret til at forblive i hver af dets Klasser indtil to Aar.

En Elev, der viser slet Opførsel i eller udenfor Seminariet, kan efter Bestyrerens Forslag af Departementet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udvises og kan ikke optages som Elev ved noget Seminarium eller stedes Udgang til nogen af de i denne Lov omhandlede Lærerprøver uden efter Departementets Indvilgelse. Om enhver Udvisning bliver at meddele Examenskommissionen Underretning.

§ 8. Som Maal for Seminariets Undervisning fastsættes:

a. Kristendomskundskab.

Overfugt over de bibelske Skrifters Indhold, — navnlig de historiske Skrifter i deres Sammenhæng, — støttet til Læsning i

Bibelen. — Nærmere Kjendskab til udvalgte Skrifter eller større Afsnit af det gamle og nye Testamente. 14 Juni. No. 1

Kirkens Historie, navnlig den ældste Kirkes, Reformationstidens og den norske Kirkes Historie. — Den lutherste Kirkes Troe og Sædelære. — Kirkeaaet, — Evangelieteksterne. — Kjendskab til et Udvalg af vore Kirkesalmer og deres Forfattere.

b. Norst.

Forstandig og udtryksfuld Dplæsning af vort Sprog i dets forskjellige Former. — Kjendskab til Bogmaalets og Landsmaalets Lyd, Form og Ordannelseklære samt Sætnings og Periodebygningen. — Digarterne og de sædvanlige Versemaal. — Øvelse i at læse Spenst.

Kjendskab til de vigtigste af Fælleslitteraturens og vore nyere Forfattere. — Nøiagtigere Gjennemgaaelse af et Udvalg af Bogmaalets og Landsmaalets Literatur. — Udsigt over Literaturens Udvikling i Begrebvirkning med Mandslivet og Historien.

Øvelse i mundtlig og skriftlig Behandling af Emner, som ligger indenfor Elevernes Kundskabs og Erfaringskreds.

Alf Oldnorst (valgfrit): Et Udvalg af Literaturen med Kjendskab til det vigtigste af Lyd og Formlæren. — Udsigt over vort Sprogs Historie.

c. Historie.

Øversigt over Verdenshistorien med fuldstændigere Kjendskab til de for Kulturens og Samfundsforholdenes Udvikling mest betydningsfulde Perioder og til Nordens Historie med mere indgaaende Behandling af Fædrelandets.

d. Geografi.

Den mathematiske og fysiske Geografi, — Folkeslagene og de af dem dannede Stater. — Fuldstændigere Kjendskab til Fædrelandet, de nordiske Lande og de større Kulturstater. — Øversigt over vort Folks Arbejde, Erhvervsgrene og Handelsforbindelser, Næringsvirksomhedens Udbytte og nationaløkonomiske Betydning.

e. Naturkundskab.

Øversigt over Dyr- og Planteriget, støttet til nærmere Kjendskab til typiske Repræsentanter for forskjellige Klasser. — Øvelse i at beskrive Dyr og Planter. — Kjendskab til de Dyr og Planter, der er af størst Betydning som nyttige eller skadelige for Mennesket. — Øversigt over Jordforpøns geologiske Bygning. Noget Kjendskab til de vigtigste Mineralier og Bergarter. — Kjendskab til de i vort Land almindelige Grtser og de almindelig anvendte Metaller.

Et væsentlig gennem Experimenter vundet Kjendskab til de vigtigste Grundstoffer og deres Forbindelser og til de Naturkræfter og Naturlove, der er af størst Betydning for Menneskets Liv og Virksomhed. — Sundhedsklære.

f. Regning og Rumklære.

14 Juni.

No. 1. Færdighed og Indsigt i praktisk Regning, derunder almindelig Bogførsel. — Øvelse i Regning med Bogstavstørrelser, Ophøielse til Potenser og Udtagning af Kvadratrods. — Øvelse i Løsning af Opgaver ved Vigninger af første Grad og ved lette Andengrads-ligninger.

Plangeometriske Konstruktioner. — Landmaaling og Nivel-
ring i Marken med simple Redskaber. — Beregning af plane Fi-
gurer. — Konstruktion efter Modeller af regelmæssige Legemer i
to og tre Projektioner med dertil knyttede Beregninger af deres
Overflade og Rumindhold.

g. Skrivning.

Ordentlig, tydelig og ren Skrift med latinske Bogstaver.

h. Frihaandstegning.

Fladeornamenter med Farvelægning. — Perspektivisk Møds-
tegning.

i. Musik.

Den for Sangundervisningen i Folkeskolen fornødne Indsigt
i Musiktheorien og Øvelse i en- og flerstemmig Sang samt i Brugen
af Salmodifon eller Violin eller Orgel.

k. Gymnastik.

Kjendtskab og Øvelse i den pædagogiske Gymnastik og Øvelse
i at instruere efter de i Folkeskolen brugelige Øvelsestabeller. —
For mandlige Elever: Kjendtskab til Gæbærrets Behandling og nogen
Øvelse i Skivestrykning.

l. Haandarbejde.

Øvelse i de i Folkeskolen for Gutter eller Piger passende
Haandarbejder og i Behandlingen af det dertil fornødne Værktøj.

m. Pædagogik.

Kjendtskab til de pædagogiske Begrebers historiske Udvikling
gjennem Skildring af fremtrædende Pædagogers Virksomhed. —
Den norske Folkeskoles Ordning og Plan.

Kjendtskab til den for Folkeskolens Undervisning passende
Methode i de forskjellige Fag og til Brugen af de for en god
Undervisning fornødne Læremidler.

n. Øvelse i praktisk Lærergjerning.

o. Have dyrkning.

Kjendtskab til de almindelige Havevæxters Dyrkning og Frugt-
træers Behandling.

§ 9. Ethvert Seminariums Lærpersonale skal bestaa af
Bestyreren og mindst to faste Lærere. Som Bestyrer ved Semi-
narier med udelukkende kvindelige Elever og som faste Lærere ved
Seminarierne kan ogsaa Kvinder ansættes. Ved Seminarier med
udelukkende kvindelige Elever eller Elever af begge Køn skal der
være mindst en fast ansat Lærerinde.

Bestyreren har i enhver Henseende at varetage Seminariets

Lær og som Lærerpersonalets nærmeste Foresatte at lede Anstaltens 14 Juni.
Virksomhed i Overensstemmelse med de derom gjældende Forrifter. No. 1.

Seminariernes faste Lærerpersonale ansættes af Kongen, dog uden Bestalling som Embedsmand. Hjælpe- og Timelærere ansættes af Departementet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 10. I den til Seminariet hørende Øvelseskole skal, uden at der gjøres forstyrrende Indgreb i dens Ordning, gives Seminariets Elever Anledning til under Ledelse af Skolens Bestyrer eller Lærere at forberede sig til praktisk Lærergjerning ved at overvære og deltage i dens Undervisning.

§ 11. Det nærmeste Tilsyn med et Seminarium føres af Folkeskolens Overtilsyn i det Distrikt, inden hvilket Seminariet er beliggende.

Departementet for Kirke- og Undervisningsvæsenet danner Overbestyrelsen for samtlige offentlige Seminarier.

Andet Kapitel.

Om Lærerproverne.

§ 12. Prover, der kræves bestaaet, forat nogen skal erholde fast Ansættelse i Lærerpост ved Folkeskolen, afholdes, under Ledelse og Tilsyn af en Examenskommission, ved ethvert offentligt Seminarium.

Lærerproverne er:

1. Den lavere Lærerprøve, der danner Betingelsen for fast Ansættelse i Folkeskolens nederste Afdeling (Smaaaskolen) paa Landet.
2. Den høiere Lærerprøve, der danner Betingelsen for lignende Ansættelse ogsaa i høiere Lærerpостer i Folkeskolen.

Enhver af Lærerproverne er dels theoretisk, dels praktisk.

Den theoretiske Del af den lavere Lærerprøve falder sammen med Seminariets Optagelsesprøve.

Den høiere Lærerprøve danner i sin Helhed Seminariets Afgangsprøve. Den praktiske Del af denne Prøve kan dog aflægges særskilt indtil to Aar, efterat den theoretiske Del af Prøven er bestaaet.

Den, der har bestaaet Examen artium, kan kræve sig fritaget for den i §§ 14 og 15 under I og II b til f omhandlede Del af Lærerproverne.

Den, der fremlægger fyldestgørende Vidnesbyrd for længere Tids Virksomhed som Lærer ved offentlig eller privat Skole, kan af Examenskommissionen fritages for den praktiske Del af Lærerproverne.

§ 13. Ved Anmeldelse til de i forrige § omhandlede Lærerprover kræves de samme Vidnesbyrd og forholdes paa samme Maade som ved Anmeldelse til Seminariets Optagelsesprøve (§ 2).

14 Juni. Dog kan ingen gives Udgang til den høiere Lærerprøve, der ikke No. 1, inden Kalenderaarets Udgang har fyldt 20 Aar.

Gleberne af et Seminariums øverste Klasse har uden særskilt Anmeldelse Udgang til at fremstille sig til dets Afgangsprøve.

Examinander, der ikke tilhører Statskirken, har ikke Udgang til at underkaste sig de i nedenstaaende §§ 14 og 15 omhandlede praktiske Undervisningsprøver i Kristendomskundskab og kan forlange sig fritagne for den theoretiske Prøve i samme Fag.

§ 14. Den lavere Lærerprøves theoretiske Del omfatter:

- I. Skriftlig Prøve, hvorved gives de i § 4 nævnte Opgaver.
- II. Mundtlig Prøve i de i § 3, litra a til f nævnte Fag.

Derhos Prøve i:

g. Skrivning.

h. Tegning.

i. Haandarbejde, passende for Smaaskolen.

I de tre sidstnævnte Fag kan Examinanden under fornøden Attestation fremlægge tidligere udførte Prøvearbejder.

Den praktiske Del af Prøven omfatter:

Praktisk Lærerdygtighed.

Denne prøves i en Smaaskole, hvor Examinanden underviser i Bibelhistorie eller Katekismus samt i Læsning og mindst i et af følgende Fag: Regning, Skrivning og Anstuelseundervisning. Under Prøven skal enhver Examinand vise sin Evne til at lede Sang og Gymnastik i Smaaskolen.

Foraaavdt Undervisningsprøverne ikke giver tilstrækkelig Oplysning om, hvorvidt Examinanden har det fornødne Kendskab til den i Smaaskolen sædvanlig anvendte Undervisningsmethode i Læsning, Regning og Skrivning, kan der forlanges mundtlig gjort Rede derfor.

§ 15. Den høiere Lærerprøves theoretiske Del omfatter:

- I. Skriftlig Prøve, der afholdes omtrent en Maaned før Skoleaarets Slutning, og hvorved gives følgende Opgaver:

a. En norsk Stil.

b. En Opgave af historisk Indhold.

c. En Opgave, hentet fra Geografi eller Naturkundskab.

d. Opgaver i Tal- og Bogstavregning.

e. Opgaver i Konstruktionstegning og Rumlære.

- II. Mundtlig Prøve, der afholdes, efterat de skriftlige Besvarelser er bedømte, i:

a. Kristendomskundskab.

b. Norsk og (valgfrit) Oldnorsk.

c. Historie.

d. Geografi.

e. Naturkundskab.

f. Regning og Rumlære.

Derhos Prøve i:

14 Juni.

g. Skrivning.

No. 1.

h. Frihaandstegning.

i. Haandarbejde.

I de tre sidstnævnte Fag kan Examinanden under for-
nøden Attestation fremlægge tidligere udførte Prøvearbejder.

k. Musik (Musiktheori).

l. Gymnastik (Instruktion).

m. Pædagogik.

Den praktiske Del af Prøven omfatter:

Praktisk Lærerdygtighed.

Denne prøves i en Folkefole, hvor Examinanden underviser i Kristendomsundskab, Norst og mindst i et Fag af hver af følgende to Grupper: Historie, Geografi og Naturkundskab — Regning med Rumlære og Skrivning.

§ 16. Ved de i §§ 14 og 15 omhandlede Lærerprøver gives for hver enkelt Prøve en af de i § 4 nævnte Karakterer. Karaktererne indføres i Seminariets Examensprotokol med Under-
skrift af samtlige i Prøven deltagende Examinatorer og Censorer.

Saa vel den høiere som den lavere Lærerprøve er bestaaet, naar ingen af de Examinanden ved dens theoretiske eller praktiske Del tilfælde Specialkarakterer er „Uantageligt“.

For enhver, der har bestaaet en Lærerprøve, udfærdiges af Seminariebestyreren i Genhold til Examensprotokollen Vidnesbyrd derom, i hvilket Specialkaraktererne anføres, men ikke Hovedkarakter. Vidnesbyrddet skal indeholde Dplysning om Examinandens Sang-
stemme, Færdighed i Musik og Gymnastik og Ryndighed i Havedyrkning. I Vidnesbyrddet bliver, forsaavidt nogen i Genhold til § 12 er fritaget for at underkaste sig en Del af Lærerprøven, derom at meddele Dplysning. Naar Examen artium træder istedetfor den i § 12 nævnte Del af en Lærerprøve, bliver nævnte Examens Udsald at paaføre Vidnesbyrddet.

Enhver Examinand, der uden at have bestaaet en Lærerprøve har underkastet sig en Del af samme, kan forlange Udskrift for sit Vedkommende af Examensprotokollen.

Examinand, der paa den Tid, vedkommende Prøve afholdtes, ikke tilhørte Statskirken (Inhld. § 13 sidste Ved), men som senere er indtraadt i samme, kan erholde Vidnesbyrd for bestaaet Lærerprøve ved efter Examenskommissionens Foranstaltning at underkaste sig den praktiske og i Tilfælde tillige den theoretiske Prøve i Kristendomsundskab.

§ 17. Inden nogen, der har fremstillet sig til en Lærerprøve, paany stedes Afgang til at underkaste sig den samme Prøve, maa der fremlægges Kvittering for, at Vedkommende til Seminariets Klasse har erlagt Kr. 40,00.

14 Juni.
No. 1.

Tredie Kapitel.

Om Examenstkommisjonen.

§ 18. Examenstkommisjonen bestaar af en Formand og to Medlemmer, hvilke alle bestikkes af Departementet for Kirke- og Undervisningsvæsenet for fem Aar ad Gangen. Af Examenstkommisjonenens Medlemmer skal mindst et Medlem være en i Folkeskolen fast ansat Lærer.

§ 19. Examenstkommisjonen har, efterat Forslag fra Folkeskolens Overtilsyn er indhentet, at bestemme de skriftlige Opgaver ved de i denne Lov omhandlede Prøver. Opgaverne, der skal være de samme for alle Seminarier, tilstilles disse i betimelig Tid under Kommisjonenens Segl i Forbindelse med Meddelelse om, i hvilken Orden og paa hvilke Dage de skal besvares. Hver Opgave aabnes af Bestyreren i et Vidnes Overvær, ibet den skal forelægges Examinanderne.

Besvarelserne af de skriftlige Opgaver ved den høiere Lærers prøve tilstilles Examenstkommisjonen og bedømmes af denne i Forbindelse med Censorer, der efter dens Forslag opnævnes af Departementet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Underretning om Bedømmelsens Udfald tilstilles vedkommende Seminarium til Indførelse i Examenstoprotollen.

Bedømmelsen af de skriftlige Besvareelser ved Optagelsesprøven og den lavere Lærerprøve foretages ved vedkommende Seminarium efter Examenstkommisjonenens Anordning, hvorefter Besvarelserne med Censorernes Bemærkninger tilstilles Examenstkommisjonen.

§ 20. Den mundtlige Del af de i denne Lov omhandlede Prøver og den praktiske Del af Lærerprøverne afholdes af Seminariernes Lærerspersonale under Tiltrædelse af det fornødne Antal Censorer og Examinatorer, der paa Forslag af Examenstkommisjonen opnævnes af Departementet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 21. Enhver enkelt Prøve skal bedømmes af mindst to Censorer.

Vedkommende Overtilsyn for Folkeskolen har uden særskilt Opnævnelse Udgang til at overvære de Prøver, som afholdes ved Seminariet, og deres Bedømmelse og derom tilføre Examenstoprotollen de Bemærkninger, hvortil det finder sig foranlediget.

§ 22. Udskrift af Examenstoprotollen tilstilles ved hver Proves Slutning Examenstkommisjonen, der aarlig har at afgive til Departementet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Beretning om samtlige Prøver, ledsaget af de Bemærkninger, hvortil den finder Anledning.

Fjerde Kapitel.

Almindelige Bestemmelser.

§ 23. Ret til at afholde de foran omhandlede Lærerprøver

eller nogen Del deraf med samme Virkning som de offentlige Se- 14 Juni.
minarier kan af Kongen tilstaaes Bestyrer af privat Seminarium, No. 1.
foraaavdt og saalænge dets Ordning og Virksomhed findes tilfreds-
stillende. Proverne afholdes overensstemmende med de i denne
Lovs andet og tredje Kapitel givne Forskrifter.

§ 24. Foraaavdt det paa Grund af Examinandernes Antal
skal findes uhenigtsmæssigt at henvide samtlige til Prøve ved
Seminariene, kan en tilsvarende Prøve efter Kongens Anordning
besørges afholdt ved Examenkommissionens Foranstaltning.

§ 25. Udgifterne til Statsseminariene og de i nærværende
Lov omhandlede Prøver udredes af Oplysningsvæsenets Fond.

§ 26. De nærmere Bestemmelser om Statsseminariernes
Ordning og Virksomhed, navnlig:

- a. om højeste Antal af faste Elever i hver Klasse og om hospi-
terende Elever;
 - b. Undervisningsplanen;
 - c. Orden og Disciplin,
- gives af Kongen.

Paa samme Maade gives de nærmere Bestemmelser om den
med Seminariet forbundne Forberedelseskasse, hvor saadan er op-
rettet (§ 1) samt om de i denne Lov omhandlede Prøver, deres
Berammelse og Formen for Vidnesbyrdene for dem, der har be-
staaet Lærerprøver.

§ 27. Denne Lov træder i Kraft fra 1ste Juli næste Aar
og skal efter Kongens nærmere Bestemmelse være gennemført to
Aar derefter.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage
og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets
Segl.

Givet paa Rosendals Slot den 14de Juni 1890.

D e c r e t .

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

14 Juni.
No. 2.

Lov

indeholdende Forandring i og Tillæg til Lov om Fattigvæsenet paa Landet af 6te Juni 1863.

Vi Oskar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitteligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 16de Mai dette Aar, saalydende:

Esternævnte §§ i Lov om Fattigvæsenet paa Landet af 6te Juni 1863 skal herefter lyde som følger:

§ 12. Ethvert Distrikt, der efter Lovgivningen skal have eget Formandskab, udgjør i Almindelighed et Fattigdistrikt. Hvor for Tiden enten et Fattigdistrikt indbefatter flere Formandskabsdistrikter, eller et Formandskabsdistrikt flere Fattigdistrikter, vedbliver saadant, indtil anderledes af vedkommende Kommunebestyrelse (Formænd og Repræsentanter) med kongelig Stadfæstelse besluttet.

Med kongelig Stadfæstelse kan flere Fattigdistrikter forenes til et og ligeledes et Formandskabsdistrikt deles i flere Fattigdistrikter.

Foraaavdt Beslutningerne kun skal være gjældende for et Tidsrum af indtil 5 Aar, tiltrænger de alene Amtmandens Samtykke.

At et Formandskabsdistrikt saaledes er delt eller deles, skal med Undtagelse af de i § 30 omhandlede Tilfælde ikke have nogen Indflydelse paa Hjemstavnsretten i Forhold til andre Fattigdistrikter.

Fremmede Kommuner holder sig i ethvert Tilfælde til Formandskabsdistriktet, hvor dette i Fattigvæsenets Anliggender er delt.

Fattige, der har erhvervet Hjemstavnsret i det hele Formandskabsdistrikt, men ikke i noget enkelt af dette Fattigdistrikter, forsynes af Formandskabsdistriktet, saafremt ingen anden Regel Distrikterne imellem er eller bliver vedtagen.

I Tilfælde af et Fattigdistrikts Deling eller Omregulering af dets Grænser fortsættes paabegyndt Erhvervelse af Hjemstavnsret (§§ 18 og 20) i det Distrikt, hvor vedkommende ved Delingen eller Omreguleringen har og vedbliver at have fast Ophold.

§ 19. Naar Hjemstavnens ikke kan oplyses, overtages Forsørgelsen for det halve af Statskassen.

Dog kan Forsørgelsen ogsaa for en større Del eller i sin Helhed overtages af Statskassen, naar Villighedshenlysn paatræder det, foraaavdt de dertil fornødne Midler af Storthinget er bevilget.

Udgifter ved Forsørgelse af Personer, der som faste Arbeidere eller Betjente ved offentlige Veie, Jernbaneanlæg o. l. midlertidig har opholdt sig i et Distrikt i den til Erhvervelse af Hjemstavnsret fornødne Tid og iøvrigt har opfyldt Betingelserne for Hjemstavnsret, og som ikke senere har vundet ny Hjemstavnsret, godtgøres af Statskassen efter Regninger, der godkjendes af vedkom-

mende Departement, dog kun for et Tidsrum af fem Aar fra den 14 Juni. Dag, Hjemstavnssret erhvervedes. Opstaar saadanne Personers Trang No. 2. til Understøttelse, inden de har bundet Hjemstavnssret i Distriktet, men efter 1 Aars Ophold der, og Distriktets Fattigvæsen saaledes (§ 26) kun har Krav paa Erstatning af vedkommende Hjemstavnssdistrikt for 3 Fjerdedele af de med deres midlertidige Understøttelse forbundne Udgifter, udredes den resterende Fjerdedel af Statskassen.

§ 22. Somænd og andre Personer, der befinder sig paa Keiser, nationale Militære, der udkommanderes, samt Personer, der af andre Grunde midlertidig er fraværende, ansees desuagtet at have opholdt sig der, hvor de sidst havde sin Bopæl. Den Tid, hvori nogen har været i Varetægtsarrest, Straf-, Tvangsarbeids-, Opdragelses- eller Redningsanstalt, sættes ud af Betragtning, naar der opstaar Spørgsmaal om Erhvervelse af Hjemstavnssret. Det samme gjælder ogsaa ved Bestemmelsen af Vanvittiges Hjemstavnssret om den Tid, hvori deres Sindssygdom har vedvaret, samt af Idioters og Landsdvages Hjemstavnssret, forsaavidt de mangler Evne til at ernære sig selv.

Til Hjemstavnshævd medregnes heller ikke den Tid, i hvilken nogen uden tilstrækkeligt Bederlag enten ved Arbejde eller paa anden Maade har opholdt sig i milde Stiftelser eller velgjørende Indretninger, saasom Magdaleneasyle, Hospitaller eller Pleiehjem for trængende Syge, Bamsøre, Blinde m. v.

§ 26. Befindes nogen, der ikke har Hjemstavnssret i det Fattigdistrikt, hvor han opholder sig, trængende til Fattighjælp efter §§ 1 og 2, eller til midlertidig Understøttelse, fordi han ikke besidder det nødvendige til Livsophold, ydes Hjælpen foreløbig af det nævnte Distrikt, hvis Fattigkommission derpaa har at fordre Erstatning af Fattigvæsenet i hans Hjemstavnssdistrikt. De fornødne Oplysninger om Angjældendes Hjemstavn bør snarest muligt søges tilveiebragt og oversendes inden 14 Dage, efterat de er erhvervet, til den Fattigkommission, Forsørgelsen antages at vedkomme. For de efter Udløbet af dette Tidsrum, og indtil Oversendelsen sker, forskudte Omkostninger tabes Ret til Erstatning hos andre end den eller dem, hvem det maatte være at tilregne, at Anmeldelsen ikke til rette Tid er foregaaet.

Regning over Fattigvæsenets Udlæg bør fremsendes snarest mulig og, naar vedvarende Fattighjælp ydes, mindst en Gang aarlig. For den efter Udløbet af de to første Aar og indtil Regningens Oversendelse ydede Understøttelse tabes Ret til Erstatning paa anden Maade end ovenfor nævnt, forsaavidt ikke Tvist om Hjemstavnssretten har været til Hinder for tidligere Fremsendelse af Regningen.

Den Fattigkommission, hvem Oplysningerne eller Regningerne er tilstillet, har snarest muligt at afgive Erklæring angaaende disse samt, hvis den finder Erstatningskravets Lovmæssighed utvivlsom,

14 Juni. at fyldestgjøre dette, men ellers at overgive det til Formandskabets No. 2. Behandling. I Tilfælde af Forsømmelse med at afgive saadan Erklæring eller foranstalte det fornødne, bør de derved forvoldte Udgifter bæres af det Fattigdistrikt, hvor Forsømmelsen er begaaet, imod Ret til Erstatning hos vedkommende. Alle Udgifter til den fattiges Understøttelse, derunder indebefattet Begravelsesomkostninger, godtgøres, naar foransatte Regler er iagttaget, og forsaavidt Angjældende i 1 Aar eller derover har opholdt sig i det Distrikt, hvor Understøttelsen ydes, med 3 Fjerdedele af Hjemstavnssdistriktet, hvorimod en Fjerdedel bæres af det Fattigdistrikt, hvor Trangen er opstaaet, saalænge Angjældende vedbliver at opholde sig i Distriktet uden der at have erhvervet Hjemstavnssret. I alle andre Tilfælde erstattes den hele Understøttelse af Hjemstavnssdistriktet.

De i denne § opstillede Regler gjælder ogsaa, naar Omkostningerne skal udredes af Staten i Henhold til § 19 eller af en Amtskommune istedetfor af et enkelt Fattigdistrikt.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Rosenbalds Slot den 14de Juni 1890.

D s c a r.

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

14 Juni.
No. 3.

Lov

indeholdende Forandring i og Tillæg til Lov om Fattigvæsenet i Kjøbstæderne af 6te Juni 1863.

Vi D s c a r, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Ds er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 16de Mai dette Aar, saalydende:

Efternævnte §§ i Lov om Fattigvæsenet i Kjøbstæderne af 6te Juni 1863 skal herefter lyde som følger:

§ 12. Ethvert Distrikt, der efter Lovgivningen skal have eget Formandskab, udgjør i Almindelighed et Fattigdistrikt. Hvor for Tiden enten et Fattigdistrikt indbefatter flere Formandskabsdistrikter, eller et Formandskabsdistrikt flere Fattigdistrikter, vedbliver

saadant, indtil anderledes af vedkommende Kommunebestyrelse (For- 14 Juni.
mænd og Repræsentanter) med kongelig Stadsfæstelse besluttet. No. 3.

Med kongelig Stadsfæstelse kan flere Fattigdistrikter forenes til et, og ligeledes et Formandskabsdistrikt deles i flere Fattigdistrikter.

Forjaaviddt Beslutningerne kun skal være gjældende for et Tidsrum af indtil 5 Aar, tiltrænger de alene Amtmandens Samtykke.

At et Formandskabsdistrikt saaledes er delt eller deles, skal med Undtagelse af de i § 29 omhandlede Tilfælde ikke have nogen Indflydelse paa Hjemstavnsretten i Forhold til andre Fattigdistrikter.

Fremmede Kommuner holder sig i ethvert Tilfælde til Formandskabsdistriktet, hvor dette i Fattigvæsenets Anliggender er delt.

Fattige, der har erhvervet Hjemstavnsret i det hele Formandskabsdistrikt, men ikke i noget enkelt af dette Fattigdistrikter, for- sørges af Formandskabsdistriktet, saafremt ingen anden Regel Distrikterne imellem er eller bliver vedtagen.

§ Tilfælde af et Fattigdistrikts Deling eller Omregulering af dets Grænser fortsættes paabegyndt Erhvervelse af Hjemstavnsret (§§ 17 og 19) i det Distrikt, hvor vedkommende ved Delingen eller Omreguleringen har og vedbliver at have fast Ophold.

§ 18. Naar Hjemstavnen ikke kan oplyses, overtages Forsørgelsen for det halve af Statskassen. Dog kan Forsørgelsen ogsaa for en større Del eller i sin Helhed overtages af Statskassen, naar Billighedshensyn paatræber det, forjaaviddt de dertil fornødne Midler af Storthinget er bevilget.

Udgifter ved Forsørgelse af Personer, der som faste Arbejdere eller Betjente ved offentlige Veie og Jernbaneanlæg o. l. midlertidig har opholdt sig i et Distrikt i den til Erhvervelse af Hjemstavnsret fornødne Tid og iøvrigt har opfyldt Betingelserne for Hjemstavnsrædd, og som ikke senere har vundet ny Hjemstavnsret, godtgjøres af Statskassen efter Regninger, der godkjendes af vedkommende Departement, dog kun for et Tidsrum af fem Aar fra den Dag, Hjemstavnsret erhvervedes. Opstaar saadanne Personers Trang til Understøttelse, inden de har vundet Hjemstavnsret i Distriktet, men efter 1 Aars Ophold der, og Distriktets Fattigvæsen saaledes (§ 25) kun har Krav paa Erstatning af vedkommende Hjemstavnsdistrikt for 3 Fjerdedele af de med deres midlertidige Understøttelse forbundne Udgifter, udredes den resterende Fjerdedel af Statskassen.

§ 21. Somænd og andre Personer, der befinder sig paa Reiser, nationale Militære, der udkommanderes, samt Personer, der af andre Grunde midlertidig er fraværende, ansees desuagtet at have opholdt sig der, hvor de sidst havde sin Bopæl. Den Tid, hvori nogen har været i Varetægtsarrest, Straf-, Tvangsarbeids-, Opdragelses- eller Redningsanstalt, sættes ud af Betragtning, naar der opstaar Spørgsmaal om Erhvervelse af Hjemstavnsret. Det samme gjælder ogsaa ved Bestemmelsen af Vanvittiges

14 Juni. Hjemstavnsret om den Tid, hvori deres Sinds sygdom har vedvaret, samt af Zdioters og Landsbvages Hjemstavnsret, forsaavidt de mangler Evne til at ernære sig selv.

Til Hjemstavnsræd medregnes heller ikke den Tid, i hvilken nogen uden tilstrækkelig Vederlag enten ved Arbejde eller paa anden Maade har opholdt sig i milde Stiftelser eller velgjørende Indretninger, saasom Magdaleneasyler, Hospitaller eller Pleiehjem for trængende Syge, Vanføre, Blinde m. v.

§ 25. Befindes nogen, der ikke har Hjemstavnsret i det Fattigdistrikt, hvor han opholder sig, trængende til Fattighjælp efter §§ 1 og 2, eller til midlertidig Understøttelse, fordi han ikke besidder det nødvendige til Livsophold, ydes Hjælpen foreløbig af det nævnte Distrikt, hvis Fattigkommission derpaa har at fordre Erstatning af Fattigvæsenet i hans Hjemstavnsdistrikt. De fornødne Oplysninger om Angjældendes Hjemstavn bør snarest mulig søges tilveiebragt og oversendes inden 14 Dage, efter at de er erhvervet, til den Fattigkommission, Forsørgelsen antages at vedkomme. For de efter Udløbet af dette Tidsrum, og indtil Oversendelsen sker, forskudte Omkostninger tabes Ret til Erstatning hos andre end den eller dem, hvem det maatte være at tilregne, at Anmeldelsen ikke til rette Tid er foregaaet.

Regning over Fattigvæsenets Udlæg bør fremsendes snarest muligt og, naar vedvarende Fattighjælp ydes, mindst en Gang aarlig. For den efter Udløbet af de to første Aar og indtil Regningens Oversendelse ydede Understøttelse tabes Ret til Erstatning paa anden Maade end ovenfor nævnt, forsaavidt ikke Tvist om Hjemstavnsretten har været til Hinder for tidligere Fremsendelse af Regning.

Den Fattigkommission, hvem Oplysningerne eller Regningerne er tilstillet, har snarest muligt at afgive Erklæring angaaende disse samt, hvis den finder Erstatningskravets Lovmæssighed utvivlsom, at fyldestgøre dette, men ellers at overgive det til Formandskabets Behandling. I Tilfælde af Forsømmelse med at afgive saadan Erklæring eller foranstalte det fornødne, bør de derved forvoldte Udgifter bæres af det Fattigdistrikt, hvor Forsømmelsen er begaaet, imod Ret til Erstatning hos vedkommende. Alle Udgifter til den fattiges Understøttelse, derunder indbefattet Begravelsesomkostninger, godtgøres, naar foranstaltede Regler er iagttaget, og forsaavidt Angjældende i 1 Aar eller derover har opholdt sig i det Distrikt, hvor Understøttelsen ydes, med 3 Fjerdedele af Hjemstavnsdistriktet, hvorimod 1 Fjerdedel bæres af det Fattigdistrikt, hvor Trangen er opstaaet, saalænge Angjældende vedbliver at opholde sig i Distriktet uden der at have erhvervet Hjemstavnsret. I alle andre Tilfælde erstattes den hele Understøttelse af Hjemstavnsdistriktet.

De i denne § opstillede Regler gælder ogsaa, naar Omkost-

ningerne skal udredes af Staten i Henhold til § 18 eller af en Amtskommune istedetfor af et enkelt Fattigdistrikt. 14 Juni.
No. 3.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Rosendals Slot den 14de Juni 1890.

Oscar

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

Lov

angaaende Forholdsregler mod Udførsel af syge Husdyr. 14 Juni.
No. 4.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlende ordentlige Storthings Beslutning af 16de Mai dette Aar, saalydende:

§ 1. Kongen bemyndiges til med Hensyn til Udførsel af Husdyr at give saadanne Forrifter og at træffe saadanne Foranstaltninger, som maatte findes nødvendige for at forebygge, at der her fra Landet udføres Husdyr, der er eller mistænkes for at være befængte med smitsomme Sygdomme, og at de herfra til Udlandet affendte Dyr paa Rejsten til Bestemmelsesstedet udsættes for saadanne Sygdomme.

Hvis det for den i saa Henseende fornødne Kontrol paa kræves, skal det kunne paabydes, at Udførsel til Udlandet af Husdyr kun maa foregaa fra visse bestemte Havne.

For Undersøgelse af de Dyr, som udføres, saavel som for Undersøgelse og Desinfektion af vedkommende Skib kan det paa lægges henholdsvis Affenderen og Skibets Fører at udrede Betaling efter Takt.

§ 2. Overtrædelse af de i Kraft af denne Lov givne Forrifter paatales som Politisag og bliver, saafremt Tilfældet ikke gaar ind under noget strengere Straffebud, at anse med Bøder.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage

Korff Lovtidende 1890. 1ste Afdeling. No. 14.

2

14 Juni. og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets
No. 4. Segl.

Givet paa Rosendals Slot den 14de Juni 1890.

Oscar.

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

14 Juni.
No. 5.

Lov

angaaende Fredning af Hval ved Finmarkens Kyst.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige,
de Gothers og Venders,

Gjøre bitterligt: At Os er bleven forelagt det nu for-
samlede ordentlige Storthings Beslutning af 16de Mai dette Aar,
saalydende:

Lov angaaende Fredning af Hval ved Finmarkens Kyst af
19de Juni 1880 forbliver fremdeles gjældende indtil videre.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage
og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets
Segl.

Givet paa Rosendals Slot den 14de Juni 1890.

Oscar.

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

14 Juni.
No. 6.

Lov

om Forandring i og Tillæg til Lov om Sparebanker
af 6te Juli 1887.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige,
de Gothers og Venders,

Gjøre bitterligt: At Os er bleven forelagt det nu for-
samlede ordentlige Storthings Beslutning af 16de Mai dette Aar,
saalydende:

Den i Lov om Sparebaner af 6te Juli 1887 § 18 fast- 14 Juni.
satte Frist af 5 Aar fra Lovens Ikrafttræden bestemmes til 10 No. 6.
Aar.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage
og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets
Segl.

Givet paa Rosendals Slot den 14de Juni 1890.

Dscar.

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

Lov

angaaende sundhedsfarlige Stoffes Opbevaring og For- 14 Juni.
handling m. v. No. 7.

Vi Dscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige,
de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu for-
samlede ordentlige Storthings Beslutning af 3die Juni dette Aar,
saalydende:

§ 1. Kongen kan afgive almindelige Forskrifter angaaende
de Forsigtighedsregler, der bliver at iagttage ved Opbevaring, For-
sendelse og Forhandling af Stoffe, der ansees farlige for Sundheden.

§ 2. Overtrædelse af de givne Forskrifter paatales af Poli-
tiet og bliver, saafremt Tilfældet ikke gaar ind under noget strengere
Straffebud, at anse med Bøder fra 2 til 1000 Kroner.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage
og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets
Segl.

Givet paa Rosendals Slot den 14de Juni 1890.

Dscar.

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

14 Juni.
No. 8.

Lov

om Forandring i Lov af 3die Mai 1871 indeholdende Bestemmelser angaaende Behandling af ildsfarlige Gjenstande.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu samlede ordentlige Storthings Beslutning af 3die Juni dette Aar, saalydende:

Efternævnte Bestemmelser i Loven skal herefter — § 16 dog først fra 1ste Januar 1891 — lyde som følger:

§ 2. Fabrik for Tilvirkning af de i § 1 nævnte Stofte maa ikke anlægges, udvides eller forandres uden efter Tilladelse af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, og under Tagttagelse af de Vilkaar, som med Hensyn til Anlæggets Beliggenhed og Anordning, Bygningernes Konstruktion og Indretning eller iøvrigt foreskrives til Beskyttelse for Arbejderne eller den almindelige Sikkerhed.

Bed saadant Anlæg skal der have et særskilt, isoleret, beliggende Oplagshus, hvorhen de tilvirkede Stofte, saasnart de har erholdt Egenkab af færdigt Produkt, uden Ophold skal henbringes.

Driften maa ikke paabegyndes, forinden det ved saadan Besigtigelse, som ved Tilladelsen bestemmes, er godtgjort, at Anlægget er fuldført i Overensstemmelse med de givne Forskrifter.

Bed Driften af saadanne Anlæg bliver derhos noie at iagttage de Bestemmelser og Forsigtighedsregler, som ved Tilladelsen maatte være fastsatte eller af Politiet foreskrives.

§ 4, sidste Punktum. Oplagsstedet bør have en i Forhold til Naboeiendommen isoleret Beliggenhed og derhos en saadan Afstand, som efter de stedfindende Forhold findes betryggende, fra offentlig Vej og anden til almindelig Afbenyttelse værende Færdselslinie.

§ 6. Enhver, som driver Handel med eller til Rigtet indfører Nitroglycerin, Dynamit eller Krudt, har derom at gjøre Anmeldelse til Politiet og er paa Forlangende pligtig til at opgive og legitimere Stoffets Sammensætning. Befindes denne at medføre særegen Fare, kan Stoffets Forhandling og Indførsel forbydes af Kongen. Forefindende Beholdninger skal isaafald ved Politiets Foranstaltning paa hensigtsmæssig og betryggende Maade bortskaffes eller, om fornødiges, tilintetgjøres, uden at Eieren i den Anledning kan fordrø nogen Erstatning af det Offentlige, medmindre Beholdningen foresandtes allerede ved nærværende Lovs Udgivelse.

§ 12. De ovenfor med Hensyn til Nitroglycerin, Dynamit og Krudt givne Bestemmelser kan i det Omfang og med de Forandringer, som maatte findes fornødne, af Kongen gives Anvendelse paa lignende let exploderende Gjenstande.

§ 16. Af de øvrige i § 14 omhandlede Vædsker maa, udenfor 14 Juni. de Tilfælde, som omfattes af næstfølgende § 17, i Kjøbstad eller No. 8. Ladested eller i kortere Afstand fra sammes Grændse end 125 Meter, ikke inden en Eiendom med tilhørende Bygninger eller i et Fartøi, forsaavidt saadant benyttes til Oplagssted, have større Beholdning end:

A. Af Æther, Gasæther, Fotogen, Rømsin, Benzin, Svovlsulfid, Petroleumnæfte, Petroleumsprit og andre Vædsker af lignende Letantændelighed tilsammen 360 Liter, forvarede paa tætstluttende, med forsvaerlig Bærehant forsynede Metalkar af ikke over 15 Leters Rumindhold og tydelig mærkede „ildsfarlig“. Dog skal et Kvantum af indtil 12 Liter kunne opbevares i andre Kar.

B. Af Jordolie, Træolie, Parafinolie, Terpentiniolie og andre Vædsker af lignende Letantændelighed tilsammen 800 Liter. Dog kan Kongen, naar vedkommende Kommunebestyrelse an- drager derom, forhøje dette Kvantum.

Naar Vædsker, der henføres til de under Bogstav A omhandlede Slags, i større Kar eller i Kar af anden Bestaffenhed end der angivet indføres til Kjøbstad eller Ladested her i Riget eller forefindes ombord i dertil indkommet Fartøi, skal Ilandbringelse af disse Vædsker ikke tilstedes, forinden der for Havneopsynet er fremlagt skriftligt Bevis for, at Politiet er underrettet om den tilsigtede Indførsel.

Anmeldelse til Politiet paaligger derhos enhver, der driver Handel med de under A nævnte Vædsker.

Omtapning (Fordeling) af samme Vædsker fra større eller andre Kar end under Bogstav A nævnt maa ikke finde Sted i Kjøbstad eller Ladested eller i kortere Afstand fra sammes Grændser end foran i nærværende Paragraf angivet.

Forsaavidt nogen af de under Bogstav B omhandlede Vædsker ved Undersøgelse paa Abels Apparat under et Lufttryk af 760 Millimeter giver antændelige Dampe ved en lavere Temperatur end 22° Celsius, henføres den under Bogstav A; i hvilket Forhold Temperaturgraden skal sættes høiere eller lavere, eftersom Barometerstanden er under eller over 760 Millimeter, bestemmes af Kongen, der ogsaa giver de iøvrigt fornødne nærmere Regler med Hensyn til Kontrollen.

Bil flere inden en Eiendom med tilhørende Bygninger eller i et Fartøi, forsaavidt saadant benyttes til Oplagssted, have Beholdninger af de omhandlede ildsfarlige Vædsker, er hver af dem berettiget til at have en ligestor Andel i de lovbestemte Kvanta, forsaavidt anden Overenskomst ikke maatte være eller blive truffen dem imellem.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage

14 Juni. og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets
No. 8. Segl.

Givet paa Rosenbalds Slot den 14de Juni 1890.

Dscar.

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

14 Juni.
No. 9.

Lov

angaaende Beskyttelse af Sømærker.

Vi Dscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige,
de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu for-
samlede ordentlige Storthings Beslutning af 22de Mai dette Aar,
saalydende:

I Mærke — Vallastmærke derunder indbefattet — maa Vaad
eller andet ikke fastgjøres. Overtrædelse heraf, der paatales som
Politifag, anses med Bøder fra Kr. 8,00 til Kr. 80,00. Efter
Skade, kommer Lovgivningens almindelige Straffebestemmelser til
Anvendelse.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage
og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets
Segl.

Givet paa Rosenbalds Slot den 14de Juni 1890.

Dscar.

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

14 Juni.
No. 10.

Lov

om Forandring i Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania
af 5te Juni 1875.

Vi Dscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige,
de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu for-

saalede ordentlige Storthings Beslutning af 22de Mai dette Aar, 14 Juni.
saalydende: No. 10.

§ 80 i Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 5te Juni 1875 skal fra 1ste Juli 1890 lyde saaledes:

For Tilsyn med Bygningsarbejders Udførelse og Meddelelse af den fornødne Attest om samme erlægges til Bykassen saadan Betaling, som af Kommunebestyrelsen med Kongens Approbation bestemmes. For denne Betaling, der beregnes af Bygningsinspektøren og skal paategnes hans om Arbejdet udfærdigede Attest, habes Panteret i de opførte Bygninger lige med offentlige Skatter. Den indfordres af Kæmneren efter Opgave af Bygningsinspektøren og kan i Mangel af betimelig Erlæggelse inddrives ved Udpantning.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Rosendals Slot den 14de Juni 1890.

D e c r e t.

(L. S.)

G. Gram.

Lehmann.

Kongelig Resolution

14 Juni.

af 14de Juni.

I Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Kommunebestyrelsen for Drangedals Herred i Bratsberg Amt under 4de Januar d. A. fattede Beslutning om almindelige Forrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet, saalydende:

§ 1. Ved Opførelse eller Flytning af Husebygninger skal iagttages:

- At Grunden er tør, befriet for alt Tilfig, og at Muldjorden er bortført.
- Bygningen skal hvile paa Grundmur, der intet Sted maa være lavere end 32 Centimeter.
- Enhvert Beboelsesværelse skal have en Hvide af mindst 2½ Meter fra Gulv til Himling og være forsynet med mindst ét Opslagsvindue.
- Gulvet i nederste Stokværk skal gøres tæt, træfsrit.

§ 2. Hvor Røgeovn anbringes, skal den være forsynet med Indretning til at optage og bortføre Røg og Damp.

14 Juni.

§ 3. Til ethvert Vaaningshus skal høre et Vandhus, der ikke maa have Bæg eller Tag fælles med Vaaningshus eller Madbod.

§ 4. Stald, Fjøs, Grisehus og Vandhus og Indretninger, som udbreder Stank, maa ikke anbringes nærmere Vaaningshus eller Brønd end 8 Meter, og saaledes, at der ikke sker Tilsig til samme. Heller ikke maa de have Tag eller Bæg fælles med Rum, hvori Madvarer opbeværes.

§ 5. Affald, Feieskarn, Gjødsel, stinkende Stykkevand eller anden Urenlighed maa ikke henhæstes udenfor Indgangsdøren eller Vinduer, men bringes til Vandhus eller Gjødselhaug, der mindst maa være 8 Meter fjernet fra Brønd, Vaaningshus, Madbod og Alfjarvei.

§ 6. Gjødsel, bestemt til Pudret, maa ikke oplægges nærmere beboet Hus eller rodelagt Bei end 50 Meter.

§ 7. Brønd, Opkomme eller Bæk, hvorfra Mad eller Drikkevand tages, skal holdes rene og være fri for Tilsig fra Udhus, Binge, Oplag af Gjødsel og forurenset Jordbund.

§ 8. I smitsomme epidemiske Sygdomme, Nervefeber, Blodgang, Kopper, Difterit, Skarlagensfeber, maa Urenligheder ikke opsamlles i Gjødselen, men opbrændes eller nedgraves i 1 Meters Dybde.

§ 9. Uden Sundhedskommissionens Tilladelse maa ikke sælges Fødemidler, som har hentaaet i Huse, hvor der har forekommet smitsom Sygdom; heller ikke Mælk, Kjød, Ald eller andre Dele af syge Dyr. Klæder eller andre Gjenstande, som har været benyttet af Personer, der har lidt af eller er døde af smitsom epidemisk Sygdom, maa ikke afhændes, førend de er rensede og desinficerede paa saadan Maade, som Sundhedskommissionen anser fyldestgørende.

§ 10. Sundhedskommissionen kan forbyde Salg af bederveede eller for Sundheden skadelige Næringsmidler og, om fornødiges, paaase dem tilintetgjorte paa Cierens Bekostning.

§ 11. Bygninger eller Bærelser, som bortleies til Logerende, maa holdes rene og ikke overfyldes. I Bærelse med Rumindhold 35 Kubikmeter, maa ikke indlogeres mere end 5 Personer. Sundhedskommissionen kan forbyde Beboelse af Huse eller Bærelser og Benyttelse af offentlige Lokaler, som af Mangel paa tilstrækkelig Vys eller Luft, ved Fugtighed, Overfyldning af Menneſker eller paa anden Maade befindes skadelige for Sundheden, indtil Manglerne er afhjulpne.

§ 12. Naar nogen Bedrift agtes sat igang, ved hvilken Stank udbredes eller giftige Gasarter udvikles eller Stoffe behandles, som kan have skadelig Indflydelse paa Arbejdernes eller Omboendes Helbred, skal Plan for Anlægget forelægges Sundhedskommissionen. Finder denne, at Anlægget efter Planen vil blive far-

ligt eller skadeligt for den offentlige Sundhed, maa ikke Anlægget 14 Juni sættes i Værk, førend de af Sundhedskommissionen antydede Mangler er paavist at være afhjulpne. Sundhedskommissionen har senere at gøre Tilsyn med Bedriften, hvad dens Indflydelse paa de sanitære Forhold angaar.

§ 13. Sundhedskommissionens Medlemmer har at paase disse Forskrifters Overholdelse og i fornødent Fald at anmelde Misligheder for Ordføreren, der skal besørge Overtrædelsen hævet eller, om nødvendigt, paatakt efter Loven.

§ 14. Sundhedskommissionen kan tilstede Afvigelse fra disse Bestemmelser, hvor den finder det paatrævet af Forholdene.

Kongelig Resolution

14 Juni.

af 14de Juni.

I Henhold til § 11. jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Kommunebestyrelsen for Stangviks Herred i Romsdals Amt under 19de Februar d. A. fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet, saalydende:

1. Ved Opførelsen af nye eller Flytning af ældre Huse skal der iagttages:

- a. at Afstanden fra Grændse mod Naboeiendom og mellem Vaaningshus paa den ene Side og Stald, Fjøs eller Grisehus paa den anden Side bliver mindst 10 Meter. (Dag kan Husmænd tillades at bygge Vaaningshus og Udhus i én Længde og under samme Tag, naar kun iagttages, at der mellem Udhusene og Vaaningshuset bliver en aaben Sval af mindst 4 Meters Bredde).
- b. at Vaaningshuset skal hvile paa Graastens Sylmur af mindst 30 Centimeters Høide. Sylmuren bør gøres tæt og træfri ved Rapning.
- c. at Grunden, hvorpaa Vaaningshuset opføres, maa være tilstrækkeligt afgroftet, have let Afløb for Overvand, ikke have Tilfig fra Udhusene, og at Madsjorden bortføres til en Dybde af 0,5 Meter.
- d. at Beboelsesrum ikke skal være lavere end 2,20 Meter fra Gulv til Tag og have mindst 1 Bindu saaledes indrettet, at det med Lethed kan aabnes. Gulvet i nederste Stokværk skal være tæt og træfrit, helst dobbelt med Fyld imellem.

14 Juni.

2. Røgeovn maa ikke benyttes i Beboelsesrum, uden at der sørges for en hensigtsmæssig Indretning saaledes, at den ved Røgningen frembragte Damp strax kan opfanges og ledes ud i det Fri; hvor saadan Indretning ikke findes, skal den være istandbragt inden ét Aar fra disse Vedtægters Approbation.

3. For hvert Bosted skal inden 1 Aar fra disse Vedtægters Approbation være indrettet et ordentlig Vandhus. Dette bør ikke have Tag eller Bæg sættes med Baaningshus. Vandhuset skal tømmes saa ofte, at ikke Oversfyldning finder Sted, og skal der ved jevnlig Paafyldning af Jord, Aske, Kalkgrus, Sod, Sagmug og deslige sørges for, at der opstaar saa liden Stank som muligt.

4. Befindes beboet Hus eller Forsamlingsrum ved Mangel paa Lys, ved mangelfuld Luft, ved Fugtighed, Urenslighed eller Oversfyldning med Mennesker at være skadeligt for Sundheden, kan Sundhedskommissionen forbyde Husets eller Rummets Benyttelse, indtil de foresundne Mangler ere afhjulpne.

5. Heste, Kjør, Svin, Faar eller Gjeeder maa ikke have Tilhold i eller under Baaningshus.

6. Vandhus, Grisehus, Stald og Fjøs, som herefter opføres, maa ikke have Tag eller Bæg sættes med Rum, som tjene til Opbevaring af Levnetsmidler. De her nævnte Udhuse skulle lægges saaledes, at ikke noget Indsig fra disse kan finde Sted til Baaningshus, Madbod, Vandpost, Brønd eller Bæk, hvorfra hentes Mad eller Drickvand.

7. Affald fra Husene, Feieskarn og deslige Urensligheder maa ikke findes paa Forsiden af Baaningshusene og ikke nærmere disse eller Ulfarvei end 3 Meter. Ansamlinger heraf skal jevnlig dækkes eller blandes med Jord eller andet, saa unødig Stank undgaaes.

8. I Brønd, hvorfra Mad eller Drickvand tages, maa ikke foregaa Baff, spildes Urenlighed eller i det Hele noget foretages, som kan gjøre Vandet urent. Enhver Brønd skal renses mindst hvert Aar.

9. Sundhedskommissionen har Ret til at forbyde Salg af bedærvede eller for Sundheden skadelige Nærings- eller Nydelsesmidler, og er i dette Viemed berettiget til at fordrø udliveret de nødvendige Prover. Skadelige Nærings- eller Nydelsesmidler kunne tilintetgjøres eller paa anden Maade gjøres uskadelige paa Vedkommendes Bekostning. Samme Ret, som ovenfor om Nærings- og Nydelsesmidler er bestemt, har Sundhedskommissionen ogsaa med Hensyn til andre Gjenstande, hvis Benyttelse kan blive farlig for Sundheden derved, at de indeholde giftige Bestanddele, f. Ex. Ta-peter, Legetoi, Beklædnings- og Møbelstoffer og deslige.

10. Naar Nogen agter at bygge eller flytte nogen Husbygning, har han at underrette nærmest boende Medlem af Sundhedskommissionen derom.

11. Afvigelser fra disse Vedtægter kan under særegne Om- 14 Juni.
stændigheder indrømmes af Sundhedskommissionen.

12. Det paahviler Sundhedskommissionens Medlemmer hver
i sin Kreds at paase disse Vedtægters Overholdelse og i Tilfælde
at meddele Overtrædelser af samme til dens Ordfører, der, om
fornødent, skal bevirke Overtrædelserne paatakt efter Loven.

Kongelig Resolution

14 Juni.

af 14de Juni.

J Henhold til § 51 i Lov om Bygningsvæsenet af 6te
September 1845 bestemmes, at det — uanset Bestemmelserne i
nævnte Lovs § 10 — overensstemmende med vedkommende Kom-
munebestyrelses Beslutning af 2den September 1889 i Kjøbstaden
Levanger tillades at anbringe Tagluger i en Størrelse af
47 cm. i Kirkant og i en saadan Høide fra Gulvet, at Udgangen
til Lugerne bliver let.

Udgiver: E. R. Bæghmann.